

VELDEKE bekèt

2e kwartaal 2019

Lentekriebels

VELDEKE bekèt,
Jaorgank 11, nummer 2

Daag van de Modertaal

Inhoud:

Waat gewaes is:

- Kersviering mit dialekmès
- Flitscursus
- Aester aovendj
- Jaorvergadering
- Daag van de Modertaal

Waat nog kömtj:

- Echter Dictee
- Declamatiewedstried
- Bezeuk Echter Revue

En verder:

JAORVERSLAAG 2018

Volgendj nummer:

Kömtj oet in juni
Stökskes tòt 15 mei
te sture nao:

Veldeke Krink Ech,
p/a Oleanderstraat 2,
6101 BX Ech, of:
tvanwegberg@ziggo.nl

Web-site:

Kiek op www.veldeke.net
väör Limburgs nuuts,
op www.veldekekrinkech.nl
väör alles van de Krink.

Op Facebook:

Veldeke Krink Ech

Nuuts en Activiteite van Veldeke Krink Ech

Cultuurhoes

Oze Veldekekrink is nao 'n óngerbraekking in verbandj mit de verboewing weer gevestigdj oppe baoveste verdeding van 't awd gemèndjehoes aan de Plats, noe "Cultuurhoes" geneumdj. 'n Paar m2 mer, mer väörluipig genog. De gebouweliike ómstandigheje zoewe 'n goje basis mótte kenne zeen väör cultuur-utinge in oos gemèndje. Mit de hoesvesting van 't Museum van de Vrouw, mit de Stichting Edith Stein es internationaal studie- en trefpuntj en mit de nuje zaal, gecombineerdj mit grand café. Väöl is mäogelik.

Mer woor det eerder neet ouch al zo'n tieën jaore 't geval? Toen wore ouch nog de bibliotheek en 'n tiedlang 't vvv-informatiecentrum belangriek partners. En toch... woor 't neet ech 't van activiteit broesendje cultuurcentrum det m'n väör ouge haw. Ich kóm waal èns in plaatse in Twente, die van vergelykbare ómvang zeen es Ech-Zöstere. Dao këntj m'n 'n 'kultuurhus'. En det zeen geboewe vol activiteit, wo m'n gans d'n daag terech kan en altied waal get te doon is: väöl partners die minse trèkke, eder mit eige initiatieve, neet allein gerichtj op hun eige, mer aope nao de gemeinsjap. Geit dit in oos cultuurhoes ouch kómme? Te haope is van waal, mer die doelstelling zal gezamelik naogestreefdj, geïnspireerdj en aangestuurdj mótte waere. Dao is bie de realisatie van de verboewing nog te min aandach väör gewaesj. Veldeke zoe gaer zeen det de gemèndje en mit name de cultuurwèthaojer det puntj noe geit oppakke, zoadet "Aan de Plats" 't Cultuurhoes van 't centrum van Ech zal gaon waere.

Tót de Krink Ech behuuere:

Aw Kirk, d'n Aosterberg, Baakhaove, Berkelseér, Brach, de Boesj, de Baek, Deetere, de Deelgaard, Ech, Echterbos, Gebrook, G'n Oea, 't Hènge, de Hei, Illikaove, Sint Joas, de Laak, Mariaveldj, de Nuuistadt, Ophaoke, Pej, Pötbrook, Roostere, Sjaelberg, de Slek, Spaans-huuske, Staevewaert, Vèsserswaert, Zöstere en alles wat dao ómaer liktj.

Sjpele

In de haof
sjpeelt 't veurjaor
sjtraolend en blie
't lok mich nao boete
mit zien sjaterende sjtum
leut mich zeen
wie 't klump
in de tek
en wie 't kruup
euver de grondj
't sjpringk, 't zingk
kleurt alles bontj
ónvermeijbaar en óngeremp
duit 't doe�jend dinger tegeliek.
Boete sjpeelt 't veurjaor
en de waereld
lik veur 'm aope.

*Els Zeegers-Koelen,
lid van de Sjrieverskrink*

Secretariaats-wissel

Op de op 13 februari j.l. gehaoje algemein lejevergadering is 't secretariaat van Veldeke Krink Ech officieel äövergadrage van Miel Coenemans nao Magna Bedaf-Willems. Magna woontj op St.Joas en is dao bie gemeinsjap en verenigingslaeve betrokke. Veldeke dènktj in de persoan van Magna 'n kundig, betrokke en ouch jánger bestuurslid te höbbe gevónje. W'r wènse häör 'ne sjoane tied in 't bestuur van VKE.

Mit 'taantræje van 'ne nuje secretaris numme w'r aafsjied van Miel Coenemans, dae 8 jaor lank bestuurslid en secretaris is gewaes. Ruum oppertied haet Miel aangegaeve väör 'n volgendje periode neet mieë besjikbaar te wille zeen, wo-door 't bestuur kós gaon oetkieke nao opvolging. Miel haet zien werk bie Veldeke altied good gedaon. Hae woor 'ne stipte secretaris dae de zake gaer tot in de puntje geregeldj haw. Bie zien besloet haet väöral 't streve nao verjónging bönne de krink en in 't bestuur 'n groate rol gespeeldj.

Aester Parade 2019

Ouch dit jaor weer woor 't bezoek aan de Aesteraovendj väör seniore väör de leefhöbbers weer 'n geslaagdje activiteit. Róndj de 60 Veldeke-leje höbbe zich good vermaaktj mit de versjillende optræjes. Vanaaf 't begin leep alles vlot achterein in 'n gooij aafwisseling van artieste. Präsentatie in leech en geluid woor prima.

't Programma begós nao de verwelkómming en 't väörstèlle van de nuje Prins Ramon I en 'n paar jubilarisse geliek good. De Jónges van de Zank in oetgebrèdje en verjóngdje (?) samestèlling wiste de sfeer good in te zètte. Wonao Henk Hover de nuje schlager van de Aester leet huuere. Dae loog al gaw in 't gehuuuer en waerdje mitgezónge. Ouch zote weer twieë bute in 't programma, die van d'n eine kantj get rös en van d'n angere kantj genog te lache gove. De meziek en zangoptræjes wore zónger oetzunjering van Limburgse top-artieste van de vastelaovendj: de Gelieënde en de groep Kartoesj oet 't zuje, Marleen Rutten en Ronald en Carien oet 't midde van de provincie. ('t noorde óntbrook dees kieér). Waat opvèltj, is det naeve de tempo-leedjes ouch 't loestere en de sfeer weer 'n plaats kriege. En det waerdje gewaardeerdtj, want de zaal deej den weer good mit en aeve later ein en al loesterendje aandach.

Det oos dialek de kern is van de vastelaovendj en mit vastelaovendj 't bès tot zien rech komptj, is mit deze aovendj weer èns gebleke.

WAAT AL GEWAES IS

Lèste Kersvierung in de Peijerhaof

Zestig deilnummers aan de Kersvierung 2018, wore ouch aanwezig in de dialectmès, die opgedrage waerdje door oos lid, Pestoar Bert Mom. Eder jaor weer wètj deze perfect dialect spraekendje pestoar ós mit te numme op waeg nao Kersmis. Same mit de parochiane van Pej woor de kirk good gevöldj en det droog bie aan de sfeer, dae muzikaal ingevöldj waerdje door Piet Aben en Thijs van Thoor..

De collecte in de mès hawwe w'r bestömdj väör de kènjer van 't opvanghoes in Haïti, wo ouch Evena Kraanen en zien breurke vandaan kome. Evena wón dit jaor bie de Limburgse finale van de declamatiewedstried in Panninge mit zien gedich "Plat is 'n waereldtaal". Evena stool de herte van de minse in de zaal, mit häör perfect dialect en häör kluuerrieke oetdossing. De leje van Veldeke höbbe ruumhertig biegedrage mit väöl breefkes oppe sjao.

Nao de mès wore de leje oetgenuuedigdj in de zaal van de Peijerhaof. Dit woor de lèste kieér det w'r Kersmis viere in de Peijerhaof, ómdet per 1 jan 2019 deze zaal is opgegange in 't nuuj multifunctioneel centrum Pey (MFC Pey). Sharon Smeets kreeg es dank, bie de aafsloeting van den aovendj, 'ne bos blome van de väörzitter. De kersvierung woor opgeboewdj oet meziek van Piet Aben en Thijs van Thoor en väördachte. 't Aete, det bestóng oet ruum voldoende, lekker hepkes, woor verzörgdj door eine van oos sponsors: Preuverie De Toren.

De muzikale biedrage van Piet en Thijs bestóng oet de themasong "Dimitri" van de gelieknamige film en Amy, 'ne lersc song, bewirkjt väör bugel. Beide leefdesleedjes, mit 'ne knipoug van Piet aan Tiny, wie d'r zag! Eric van Hooy leet in zien väördrach de echte deskundige oet de kersstal aan 't waord. Det wore dere mit min-selike trèkke, die 't zelf allemaol hawwe mitgemaaktj in de stal! "Naoberse", oet eige werk van Mia van Wegberg leet ós kieke, wie Steina vreuger zelf häör bureruzies oplosjde en zörgdje väör kers-vreej, zónger "de rijdende rechter" d'rchie te mótte haole. Ria Housmans wis ouch de volle aandach te trèkke van de aanwezige, mit häör kersverhaol en -boardsjap.

't Waas weer 'n sjoan begin van de kersmis.

Flitscursus

De 2 aovendje "flitscursus" väör de spelling van oos Limburgse taal op 11 en 25 januari j.l. zeen 'n succes gewore. Ze wore bedoeldj es opstepke nao 't kómmendje Echter Dictee, mer ouch gesjiktj väör ederein dae zie of häör kènnis van de z.g. veldeke-spelling nog èns wildje opfrisse. En det bleke genóg minse te zeen! Versprèdj äöver 2 aovendje wore d'r ruum 40 deilnummers.

Noe blif 'ne flitscursus 'ne flitscursus: op eine aovend van 2 ½ tót 3 oer kan m'n neet alles doon waat nuuedig is óm altied good dialect te kènne sjrieve. Väör korte oefeninge woor bv. geine tied. Det goof "meister" Piet Aben ouch al bie 't begin aan. Alle spellingsregels kome väörbie: medeklinkers, klinkers, oetzunjeringe, werkwäörd enz. Mit inbegrip van 'n korte pauze woor de aovendj daomit good gevöldj.

Toch gove nao aafloup de cursiste aan det se de indrök hawwe d'r get aan gehadj te höbbe. Toch weer get opgestaoke, woor de conclusie. Of: noe begriep ich det toch get baeter. Te haope is det dit lètj tót mieë in 't Limburgs durve sjrieve; den geitj 't vanzelf stieëds baeter.

Wen de greuj

wen de greuj
langsaam en greun
euver de waereld kruup
veurjaor wintj
van de wintjer
blief mie duuster dinke
achter
wie e vergange slangevel
wen ich dan
de lieëuwerik huuer
kin ich mit
toet aan de ieëste hemel

*Marleen Schmitz,
Mofert, 2016*

Jaorvergadering 2019

mit leef en leid

Aangenaam verrasj kome de ruum 60 leje van Veldeke de Fanfarezaal van Pey bönné. De zaal woor werm en gezellig aangekledj en keurig verzörgdj. Allein mit de geluidsinstallatie mótté w'r, wie gewuuuenlik, nog effe oefene! Bie de äöpeming brach de väörzitter dank aan de fanfaar väör 't moge gebrooke van de zaal hèdje hae de zenger Paul van Loo hertelik welkòm. 't Verslaag van de väörige jaorvergadering, waerde mit ènkel klein aanpassinge vasgestèldj. En ouch 't door Anke väörgelaeze jaoräöverzich 2018 kreeg 'n applaus.

Paul van Loo äöpende 't 1e muzikale blok mit zien eige kluuering van "t Greun van 't graas", "Trök dènke aan vreuger" en "t Is nog noats zoa dónker gewaes". Bie de hervatting wore gein vraoge äöver de jaorraekening, wovan de kascontrole vanwaege overwachdjie ziekte, nog zal plaats vènje en via de Nuutsbreef trök gekoppeldj zal waere nao de leje. De begruueting van 2019 leverdje ouch gein vraoge op en waerde vasgestèldj mit dank aan de penningmeester. De kascontrolecommissie van volgendj jaor zal bestaan oet Rebecca Wanders en Lies Gijzelaars. Väör 2021 is Rose-Marie Linssen besjikbaar.

Paul van Loo vervolgde in 't 2e blok mit "Wètse nog wie sjoan 't woor?", 't vastelaovesleedje "Ich bön zoa einzaam en veul mich zoa verlaote" in oorspronkelike versie en sloot aaf mit 't Zeuke van 'n maedje in d'n Aombusj, bie 't hertekamp in Haele.

Bie de aafsloeting van 't statutaire deil van de vergadering waerdje de bestuursleje Yvonne Smeets en Rinus Mulders herkaoze en Miel Coenemans es bestuurslid opgevolgdj door de väörgestèldje kandidaat Magna Bedaf, die vanwaege 't äöverlieje van häör moder neet aanwezig kós zeen.

In de pauze waerdje – wie gebroekelik – door Geert Janssen foto's van de activiteite van 't aafgeloupe jaor geprojecteerdj, waat altied weer stóf tót kalle geuf. Daonao sprook de väörzitter 'n waord bie 't aafsjeid van Miel, dae 8 jaor bestuurslid en sikkertaris is gewaes. Ton neumdje zien ingreuje in de Echter gemeinsjap in 't begin, 't op de achtergrondj sterk betrokke zeen bie alles waat Veldeke betruf, de verbènjing mit de anger kringe en de initiatieve väör verjón ging van VKE. En noe, bie de aafsloeting van die periode, de good verloupe äöverdrach van take aan de nuje sikkertaris Magna. Mit 'ne sjoane bós blome en attentie waerde ouch Sonja in 't dankwaard betrókke. Miel op zien bäärt brach dank aan alle leje, väör hun betrokkenheid bie VKE-aktiviteite, memo reerdje de goje werksfeer in 't bestuur en de bezuher samewirkung bönné 't dageliks bestuur, woa alles gezag wurtj waat nuuedig is, mit respect väör ein en in vrundjsjap.

Bie 't 3e loesterblok van Paul van Loo woor volle aandach väör de leedjes van ziene lèste CD, mit graote deepgank: "Wie inne voeëgel", "De wondere", "t Is diene wunsj óm weg te gaon", "Miene èngel in d'n hieëmel", 't Koempel-leed "Wie sjoan woor mien landj väör de kaole" en sloot aaf mit Toons "In 't graas van de wei" en toegift "Adieë mieng vrung".

Gans tevreje keke de aanwezige trök op 'ne sjoane aovendj mit leef en leid!

Literaire aovendj

Bie 't welkòm stóng de väörzitter stil bie 't feit det Unesco 21 februari haet oetgerope es "Daag van de modertaal". Unesco wiltj mit dae jaorlikse daag aandach vraoge väör de 6000 tale die waereldwied nog gespaoke waere, mer wovan bekans de hèlfjt dreigjt oet te sterve. Zoa erg is 't mit oos Limburgs gelökkig nog neet gestèldj, mer 't is good óm d'rbie stil te staon, det 'n taal neet vanzelf blif bestaan. Es in 'n taal neet actief gespaoke en gesjreve weurtj, is de kans groot dat ze langzaam verdwientj. Op oos aovendje en bie oos activiteite perbere weer oos taal laevendj te haoje en alle facette d'rvan aan bod te laote kómme. In de vórm van toneel bieväörbeeldj.

In hun monologe lete Gerda Schatterjé en Rezie Vrancken huuere en zeen wie se mit die taal këns spele, wérke óm alles oet te drökke waat se wils oetdrökke. In de ieëste monoloog door Gerda, waerdje 'n tiedsbeeldj neergezatj waat hieël herkènbaar woor: ervaringe in de bewaarsjoal, de ieëste verleefdheid en de avonture in 't zwömbad. En wie 't enthousiasme äöver 't wènne van 't St.Jozefbeeldj kós ómslaon door de reactie van de mam.

't Blaoskwintet van de hermenie wisseldje sjoan aaf en zörgdje väör 'ne stömmige en passendje äövergank, wonao Resie in de monoloog vanoet de wachkamer van de psycholoog häör frustratie es oppas-oma kwiet kós. Ónzekerheid, verwarring, en de vakterme bie de hulpverlening wore de bron van dit alles. Mer aan de basis loog die "baan" mit allerlei verplichtinge en opvoedregels, die häör eige dochter waal, mer oma neet verstóng.

Nao de pauze koom Gerda trök mit 'n langer stök wo ouch get mieë toneel bie koom kieke. 'n Komplex verhaol det zich gaondjewaegs óntwikkeldje oet de döbbelrol van sjoan herinneringe aan jeugdsterre (wie Cliff Richard en stoer wielrenners), en aan lekker kooke, en tegeliek de zörg väör de ónzhicker aanwezige man wo ze leef en leid mit gedeildj haw. Mer ze hawwe nog gein kénjer. 't Publiek woor aandachtig en volgdje moesstil. 't Waarderendj applaus aan 't ènj woor groat. 't Kwintet sloot hienao d'n aovendj aaf. D'r wore zoaget 80 bezeukers nao de Plats gekómme.

JAORÄÖVERZICH 2018

Veldeke Krink Ech

Väöraaf:

Volges 'n besloet van 2009, is 'n verkort jaoräöverzich väörgelaeze in oos jaorvergadering.

De verslage van de aktiviteite höb g'r al in de koup van 't jaor in oos Veld(j)eke Bekèt kenne laeze en die aktiviteite zeen ouch in de fotoprisentatie van Geert Janssen tiedes de jaorvergadering weergegaaeve.

In dit äöverzich van 2018 kömtj alles nog èns kort v'rbie, väör waerm d'r neet woor, en waem 't zelf nog 'ns wiltj laeze en mesjien beware.

't Bezoek aan oos aovendje blif constant, gemiddeldj zeen zo'n 50 - 60 leje aanwezig bie de aktiviteite. Bie speciaal aktiviteite is dit aantal bezoekers zelfs aanzeenlik hoager.

Maondjelikse aktiviteite:

't Bezoek aan de seniorenparade van de vastelaovesvereniging "de Aester" in 't Royal Theater, woor oos ieëste activiteit op 10 januari. Ouch noe weer höbbe ruum 60 leje genaote van 'n good programma mit "dialect in al zien sjoanheid". De jaorvergadering op 21 februari waerdje weer good bezóch. Nao de vaste óngerdeile woor 't aafsjied van Riet Bougie-Jeuken es bestuurslid en penningmeister. Op väörstèl van 't bestuur besloot de vergadering Riet te beneume tót ieërelid van VKE. De aovendj waerdje opgeloesterdj mit meziek en zang door Audrey Janssen mit begeleiding van Jos van Pol.

Op 9 mieërt hawwe w'r weer 'ne filmaovendj in Royal bioscoop. Nao óntvangst mit kóffie en vlaai, volgdje de film "Nao 't Zuje" äöver de vastelaovendj in Venlo. D'r woor väöl waardering väör dees film. De "Literaire aovendj" op 21 mieërt waerdje ingevöldj door de Zitterse sjrievvers Lizette Colaris en Wim Kallen. Mit meziek door de kernformatie van Baroesj-ko, o.l.v. Mark Courage, ouch oet Zitterd. De Heemkundevereniging "Echter Landj" heel op 10 april 'n laezing äöver toponiemen, door dhr. Lou Giessen. In 't kader van de oetwisseling mit zöstervereniginge wore de Veldeke leje daobie weer oetgenuuedigdj.

Hienao volgdje de periode van de declamatiewedstrije: ieës in versjillendje sjoale, daonao de regio-finales in Pej en Zöstere en tenslotte de Limburgse finale in Panningen. 't Wore weer sjoan en väör de deilnummers spannendje daag, mit oeteindelik 'n prachtig resultaat: 2 provinciaal kampioene. Verderop in dit jaoräöverzicht këntj g'r dao mieë äöver laeze. In zorgcentrum Vastrada in Zöstere woor op 9 mei 'ne gezellige väördrachte-middig, wo versjillendje kénjer ouch 'n biedrage aan höbbe geleverdj.

Dit jaor ging oos oetstepke op vriedig 29 juni nao de Vlaamse stad Leuven. W'r hawwe good waer en de stad woor gezellig mit genög bezienswaardigheje, wo de gidse äöver kóste vertèlle. 't Bezoek aan 't awd universiteitshospitaal Histaruz woor 'n vermakelik stepke trök in de tied. Op 22 augustus heel Veldeke de veerdje poëziewanjeling, dit jaor in 't centrum van Ech. In 2 groepe lepe w'r langs bekèndje en minder bekèndje puntje en genote van de sjoan combinatie van väördrachte door o.a. minse van de Sjrievverskrink en van gevarieerdje meziek. De zomerse aovendj waerdje aafgesloate op 't terras van cafe "de Witte" aan de Vriethaof. Zaoterdig 1 september haet Veldeke weer mitgedaon aan de dialekmès in 't paviljoen aan de kepel van Sjaelberg bie gelaegenheid van 't octaaf.

Op 19 september woor 'ne aovendj mit o.a. leedjes van Toon Hermans, gebrach door de zenger Math Dircks mit begeleiding door Ger Maessen. Deze aovendj in de Peijerhaof waerdje door bienao hónderd minse, leje en neet-leje, bezóch en gewaarreerdeerdj. Bie de wanjel-excursie langs de Middelsgraaf op oetnuuediging van zöstervereniging "Pepijnslandj" op 29 september woor 't nog stieëds prachtig waer. Väöl leje van VKE lepe mit in dees interessante toch mit oetlèk door Harry van Buggenum.

24 Oktoaber hawwe w'r Evert Zits oet Zöstere es gast. Es persoan én in de film van Ton Vranken. 'ne Sjoane aovendj mit väör väöl minse van boete Zöstere de ieëste kënnismaking mit deze beeldendj kunstenieér en sjriever. Van zien leedjes waerdje ènkele gezónge door Jules Peters mit begeleiding door Ad Gijzels. 'n Activiteit, die nog op 'n laat moment in oos programma d'rtosse woor gepland, betróf 't bezoek aan de musea in Wegberg-Beeck. Dao ging oze groep ieës nao 't museum mit volkstrachte, gecombineerdj mit biepassendje sierade. Vervolges, nao 'n lekker tas kóffie "mit kuchen" 't vasmuseum.

De streektaalfunctionaris van de provincie Limburg, Ton van de Wijngaard, koom op 21 november vertèlle äöver de Limburgse dialecte en alles waat daomit same hungtj. Det woar verhelderendj. Aafgeslaote mit 'ne kwis, wobie bleek det w'r good hawwe opgelèjt!

Ouch dit verenigingsjaor weer aafgeslaote mit de kersviering, bestaondje oet 'n dialekmès m.m.v. pestoar Mom in de kèrk van Pej en aansloetendj 'ne gezellige kerstaovendj mit väördrachte en meziek. 't Gebroekelike befèt woor vervange door versjillendje "klein" gerechtjes, die gesprèdj äöver de aovendj waerdje geserveerdj. Det veel letterlik en figuurlik good in de smaak.

Äöver al dees activiteite is oetveuriger te laeze in eerder nummers van 't Veld(j)eke Bekèt.

provincie limburg			
Zösse	Limburg	Zöstere	Marië
aud	aud	aud	aud
kand	kand	kand/kawe	kand
zaat	zaat (vero.)	zaat	zaat
watje	wasje	wave	wave
veg	taaj	vav	vea
kauf	kaff	kawf	kaaf
wolf (m.v. wolf)	wolf	wolf	wolf (vero.)
goud	goldj	goud	goldj (vero.)

Volksliederen van I voor a/o + d/t (Bron: SGV 1914/dialectwib.)

provincie limburg	
kruiken: sturge	pinksteren: pinkste
kussentoop: kusstoot	populier: paepel
kussen: peune	redetwisten: stachelle
lamperpt: week	schaduw: sjpen
teuningerhoof: kramstophof	schattijd: untermet
litteken: leentlike	steeng: gaen/ street
maas: moesengroegh	tol definitie: dorraar betale
merrel: morsink	touren: boekse
ven middagdruyt: druegt: sunpre	vaatdielek: spottesplek
nest: est; mv. ester	verstoopende spelen: bergeminkje
neusdoek: heesplak, manaplak,	spile
oerontplak	vijver: wiegert
omweesbul: halmsebuluu, spon	vlieger: windvogel
pad: krodel	vlinder: roevogel
padlenschoot: judderles	vold: Röder
beluw: hupel	voogd: monner
	zult: hultkies

"Typisch Echs" (Bron: SGV 1914)

Activiteite van de kènjer.

De Wérkgroep Declamatie o.l.v. Piet Aben en Anke Heythuysen haet de wedstrije in oze Krink weer väörberèdj. Nao de präsentaties van de kènjer in de basissjoale, vónje in april twieë drök bezóchte finales plaats in Ech en Zöstere. Zie vórme de basis väör oos deilname aan en 't succes op de Limburgse Declamatie Finale. Bie die gelaegenheid waerdje in Zöstere, ómdet 't de 10e finale woor, 'n beukske mit gedichte aangebajoje aan de borgemeester. In Panninge hawwe w'r dit jaor weer twieë wènnieërs: in groep 5/6 Evena Kraanen mit d'n 1e pries, en in de groep 7/8 kreg Lieke Delissen d'n 1e pries. Dus Veleke Krink Ech ging mit 2 provinciale kampioene nao hoes. De kènjer die 't in de finales in Ech en Zöstere good hawwe gedaon, kóste later nog èns hun gedichte laote huuere op de väördrachte middaag van zorgcentrum Vastrada.

Puntj van zörg weurtj bie de declamatiewedstrije, det neet alle sjoale nog minse en of tied besjikbaar höbbe óm d'r in hun programma aandach aan te sjènke.

Laeze en Sjrieve in oos Limburgse streektaal.

In 't naojaor 2017 / begin 2018 waerde geine kursus Laeze en Sjrieve gegaeve. Het ieëste Echter Dictee zal op 24 mieërt 2019 gehaoje waere in Cultuurhoes Aan de Plats 1 en is väöraafgegange door twieë flitscursusse Laeze en Sjrieve , in januari van dit jaor.

Nuuj aktiviteite:

De nujer aktiviteite van de lèste jaore - de poëziewanjeling in 't Centrum van Ech en café Chantant mit Math Dircks en Ger Maessen - zeen in 2018 vervolg. De poëzienwanjeling woer jus wie anger jaore weer 'n succes, mede door de samewirkung mit de Sjrieverskrink Midde Limburg, de passendje meziek. van Djemba, 't Koper Kwintet, Jan Pisters, Averegs , Peter Heynen en Ad Gijzels De volgende poëzie wanjeling 2019 is in Nuujstadt.

Nuuj aktiviteite in 2018 wore: D'n dankaoventj väör oos vriewilligers, wao 30 deilnömmers mit plezeer op trök keke. 't Bezeuk aan 't Flagmuseum in Wegberg mit bezunjere Schmuck. Bierna 20 deilnömmers wiste dit te waardere.

Publiciteit:

In 2018 haw oos Veldekebekèt zien tieënjaorig jubileum. Väör de bezörging in Ech en Zöstere kóste w'r weer raekene op de groep van leje-bezörgers, die det al jaore doon, woväör hertelike dank. Same mit de sponsore, Advocatenkentator Reijans, Blomesjop Bovendeerd, Oetvaartzörg Peusen, New Wave Engeneering, Advocaten Mulders, Dakdekkersbedrijf Pex, Preuverie d'n Tore, Plantencentrum Maessen en Rabobank Remunj-Ech zörge zie, det w'r oos kwartaal blaad kènne laote versjiene mit 12 pagina's per oetgave.

In 2018 wore d'r weer regelmaotig publicaties äöver VKE aktiviteite in ónger angere 't "Waekblaad" en in "Via Echt-Susteren". 't Radio 1 programma "Nieuws en Co" maakdjé 'n opname.

Leje die hun mailadres höbbe doorgegaeve, kriege 'n paar kieér per jaor de digitale Nuuts-breve. Daomit kènne w'r uch aan de activiteite herinnere en verder actueel nuuts doorgaeve.

De website van Veldeke Krink Ech functioneert good. Ton van Wegberg en Jannie Simons zörge d'r väör, det dao stieëds get nuuts op te zeen is.

Verder is Veldeke Krink Ech op Facebook te volge , mit berichte en soms gedichte.

De oetgaves: 't Bronsgreun Beukske, 't Kaokbook, de folders "Oos Plat liktj op de Straot" en de gedichtebundel bie 10 jaor Declamatie in Zöstere- zeen nog beperktj verkriegbaar oppe Veldeke aovendje..

Cultuurhoes Aan de Plats in Ech.

De officiële äöping haet onlangs plaatsgevónje op 19 januari. Veldeke Krink Ech haet same mit de Heemkunde Verenging het archief op de baoveste verdeting en is dao bereikbaar op daensdigmörge. Veldeke kèntj same mit de Edith Stein Stichting gebroek make van de vergaderruumdjé op de twieëde verdeting. De groate zaal kènt gebroektj waere väör bezunjer en mieë culturele aktiviteite van Veldeke Krink Ech.

Leef en Leid.

Weer höbbe oos leje, Mevr. Cuypers, Dhr. Eussen, Dhr. Heijnders en Dhr. Kloth herdach in de Kersmès bie oos Kersviering 2018. Leje die 'ne tied krank zeen of get bezunjers te viere höbbe, óntvange van Riet Bougie, names 't bestuur, 'n kaart mit 'n waord van aandach.

Haodj ós hievan estebleef op de huuegte, zoadet nemes vergaete weurtj.

't Lejebestandj en 't lidmaatsjap van Veldeke Krink Ech

't Lidmaatsjap van Veldeke lòp geliek mit 't kalenderjaor en is opzègkbaar väör 'n nuuj kalenderjaor. Aanmelde këntj gedurende het ganse jaor. De contributie in 2018 is neet verhuuegdj. In 2018 zeen 4 leje gestórve, 9 leje oetgesjreve es gevölg van laeftied of beperkinge of óm anger raeje. Verder zeen 7 nuuj leje aangemeldj.

Per 31 december 2018 haw Veldeke Krink Ech 243 leje.

't Bestuur

Oos bestuur bestuitj noe oet 7 bestuursleje en volduit daomit ruum aan de statutaire verplichtinge. D'r zeen nog 2 bestuursvacatures, waovär w'r jónger leje zeuke, die oos bestuur kwalitatief op taalkundig gebied en/of bie digitale activiteite kënné versterke.

Activiteite van oos Provinciaal Bestuur Veldeke Limburg

De Kringekóntakdaag väör bestuursleje van Veldeke, oet Belsj en Nederlands Limburg, is dit jaor georganiseerdj door de Krink Wieërtj.

'n Aafvaardiging van oos bestuur haet twieë Algemein Vergaderinge van Veldeke Limburg biegewoondj in 2018. Die vergaderinge wore in de Oranjerie in Remunj.

De nuje väörzitter en secretaris van Veldeke Limburg zeen väörig jaor bie 'n rundje langs alle kringbesture, ouch bie 't bestuur van oze krink op bezoek gewaaes.

De vernuwing die Veldeke Limburg wiltj inzette, via digitalisering en verjónging, haet vervolges hèn en veut gerkege op d'n "inspiratiedaag" op 4 januari 2019. De resultate daovan waere besprooke op de Algemein Vergadering in mei 2019 en daona äövergedrage aan het Provincie Bestuur van Limburg.

Sint Joep

't Is de grootste winkel
van 't zuje
Veur kënjer en veur mich
wie Sinterklaos
Dèks is 't drök,
me móts soms effe duje
Det maak nik sot, ich lach,
ich höb gein haos.

En sjiteit ouch nog
't zunke werm te sjtraole
Dan vuile veer
't veurjaor in oos lief
Me truf zich, lach,
me heurt verhaole
Gein minsj kik zoer,
gein minsj gedreeg zich sjtief.

Oet: Sint Joep,
van Phil Schaeken,
Zitterd

Ech, jaorvergadering 2018, februari 2019,

Ton van Wegberg, väörzitter

Miel Coenemans, sikkertaris..

WAAT NOG KÓMME GEIT

1e Echter Dictee

Begintied is vervreugdj nao 13.30 oer !

Nao 'ne lange tied van väörbereiding stuitj 't ieëste Echter Dictee d'r noe aan te kómme. Op zóndigmiddig 24 mieërt a.s. vanaaf 13.30 oer organisere w'r dit in de groate zaal van 't Cultuurhoes aan de Plats in Ech. Dit is mäögelik gewore mit de inzèt van 'n paar minse, die hieväör zeen gegange.

't Idee van 'n Echter Dictee is óntstange nao aafloop van 't Groat Limburgs Dictee, det väörig jaor waerdje gehaoje op initiatief van dagblad de Limburger en Veldeke Limburg. Vanoet de Krink Ech bleek toen väöl belangstèlling hieväör te zeen. En oeteindelik wore d'r ouch bezunjer gooij resultate! Daobie is de situatie det al versjillendje anger plaatse en kringe zó n dictee kènne en det 't 'n gooij meneer kan zeen óm spelendjerwies - mer toch serieus - mit de spelling van 't eige dialek bezig te zeen. Alle raeje, dachte 'n paar minse, óm zo'n dictee ouch èns te probere. En zoa koom d'r 'ne wirkgroep.

Oet 'n groate hoeveelheid van ideëe höbbe ze oeteindelik 'n konkreet plan 't leech doon zeen.

Mitdoon aan dit dictee kan nog en stuitj aope väör ederein: inwoners van Ech-Zöstere, mer ouch anger belangstèllendje oet de regio en dao boete. Te dènke aan awd-inwoners of minse oet de regio. Waal zal 't Echter dialect es oetgangspuntj gelje: zinne waere in 't Echs väörgelæze en de jury hanteertj oos Brónsgreun Beukske, (editie Ech-Zöstere) es maotstaaf.

De titel "Echter Dictee" wiltj in eder geval neet aangaaeve det allein Echtenieëre zoewe kènne insjrieve. Of wae allein Echs spruk. Ederein, kleine of groate leefhöbber van de Limburgse taal en van de spelling d'rvan kan mitdoon.

Bie 't mitdoon zeen d'r 2 mäögelikeheje: deilnummers mit jurering. 't Dictee weurtj den nao 't sjrieve opgehaoldj en door de jury naogekeke. Dees deilnummers kómme in aanmerking väör 'n 1e, 2e, 3e of 4e plaats. De oetslaag van de jury stuitj neet ter discussie.

Bie 't mitdoon zónger jurering kan ederein zelf zien of häör dictee naokieke aan de handj van de ónger de pauze geprojecteerdje gooij sjriefwieze.

Alle deilnummers, die zich höbbe aangemeldj, kriege nao aafloop 'n oorkonde. Degene mit de minste foute volges de jury, kan nao hoes gaon mit de Echter Krakeling-wisseltrofee en moog dem 'n jaor lank in bezit hajo.

De organiserendje wirkgroep van Veldeke Krink Ech haoptj det 't 'n gezellige wedstried zal waere ónger 't motto: "Wae sjriftj, dae bliftj". Aanmelje väör 't Echter Dictee is nog mäögelijk tót 17 mieërt. Det kan mit behulp van de link op oos website: www.veldekekrinckech.nl

En vergaertj neet: 't Echter Dictee zal ouch gewuuuen 'n gezellige Veldeke activiteit waere, wo ouch ederein dae neet zelf mit duitj aevegood 'ne sjoane middig zal kènne belaieve. Kieke en genete van oos Limburgse taal!

Declamatie

Dit jaor ouch weer mit mitwèrking van basissjoale in de Gemèndje Ech-Zöstere is de Wirkgroep Declamatie van Veldeke Krink Ech de väörbereiding begósj, wodoor ze de jeugd kènne laote deilnumme aan de **Declamatiwedstried 2019**. Wie g'r wètj, is gebroekelik det op sjoal en thoes de ieëste stappe waere gezatj väör 'n gooij väördracht. Det beginjt mit 't oetzeuke van 'n gedich, det bie 't këndj pastj. De kënjer kènne dus aan de slaag, al den neet get op waeg gehólpe door de lieéraar, door aojers of groataojers.

Wo sjoale 'n jaor neet de mäögelikheid zeen óm tied te staeke in de begeleiding van deze wedstried, perbere w'r det op te pakke same mit bv. de bibliothéek of 't gemeinsjapshoes. Dao liktj den ouch 'n book wo oet de kënjer hun gedich kènne keze. De gedichte zeen ingedeildj nao laeftied: de groepe 3 en 4, 5 en 6 en 7 en 8 vórme 'n categorie. Stieëds get moeiliker natuurlik. M'n kan ouch zelf – allein of mit (groat-) aojers - 'n gedich make en dit väördrage. 't Is natuurlik waal sjoan 'n eige gedich te höbbe, mer ouch hie geltj: de väördrach, dao geit 't óm.

't Is dit jaor väör de 18e kieér det Veldeke Krink Ech de wedstried väör de regio Ech organiseertj. (d.w.z. de sjoale in Ech, Pej, de Slek, St.Joas, de Deelgaard en de Boesj). Väör Zöstere e.o. (Zöstere, Roostere en de Nuujstadt) is 't de 12e kieér ! W'r haope det ouch noe weer väöl kënjer mit zólle doon.

De ieëste regionale finale is dit jaor in Ech, op vriedigaovendj 12 april, vanaaf 19 oer in de Peijerhaof.

De finale väör Zöstere volgtj 'n waek later op vriedigaovendj 19 april, vanaaf 19 oer in de Hermeniezaal.

De wènnieërs in eder categorie kènne nao de provinciale finale. Die zal zeen op zaoterdigmiddig 25 mei in Panninge. Väör verder informatie kan m'n terech bie Piet Aben, 0475-482146, of bie Patricia Beyer, tel.0475-485969.

Ech, ... opgehemeldj

Veldeke geitj weer nao de Echter Revue....

Net wie bie de väörgaonde edities bezeuke w'r es Veldeke Krink dit jaor de Echter Revue. Leje van Veldeke moge weer van de partie zeen bie 'n bezunjer oetveuring mit van alles d'rbie op **paoszondig 21 april**.

Waal get anges es väörgaonde jaore: gein buffèt mieë; daoväör in de plaats waere hepkes en 'n drenkske gepresenteerdj. Net wie väörgaondj jaor op 'ne matinee-väörstelling, omliesj mit 'ne hertelike óntvangs door 't revue-gezelsjap. En weer in 't speciaal väör dees revue-oetveuringe aangeklèdj Euro-Detach theater op 't industrieterrein in Echt-Noord. De vaste bezeukers wete intösse det die hal ls aangeklèdj en ingerich wie 'ne echte theaterzaal. Ouch det doon die vanne revue allemaal zelf. En det is den nog allein de boetekantj.

Nog wermer veultj de inzat van de deilnummers, alles bie ein waal zo'n hónderd, väör of achter of róndjóm 't toneel. Echter Revue stuitj gerant väör 'n paar uurkes muzikaal bliespel, mit sjoane meziek, leedjes, kleijing en sjitterendje decors. Ouch de inhoud van "Ech...opgehemeldj" weurtj aangekondigdj es anges es anges. 't Verhaol is 'ne doorein van fictie en feite en speeltj zich aaf tösse 1903 en 1985. Daonaeve is 't 'ne crimi mit misdaad en "slachtoffers". Bekèndje (Echter) locaties, situaties en persoane kómme d'r in väör.

Waem dao haer wiltj, mótt oppertied d'rbie zeen en zich opgaeve wie oppe losse bielage besjreve is.

Weerzeen welkom bie "Ech, opgehemeldj" op zóndig 21 april, vanaaf 13.00 oer. (Wachte kan in de foyer. De zaal geitj aope óm 13.30 oer. Doertj al mit al tót taege 17.30 oer.)

Excursie Kwekeriek

Dit betruft 'n activiteit van de Natuurhistorische Vereniging "Pepijnsland", die in 't kader van oetwisseling teves aope stuitj väör leje van Veldeke en HKEL. 't Bezoek vundj plaats op zaoterdig 25 mei. Tösse 9.30 - 10.00 oer is Inloup en óntvangst bie "t Gouden Kwekeriek" in Zösteren, mit infusie (kruidenthee). Kènnismaking mit de locatie en gelaegeheid hie-äöver vraoge te stelle.

Daonao van 10.00-10.45 oer is 'n präsentatie äover voedselbosse en planne väör 'n Voedselbos Haverland. Aansloetendj bezoek aan 't voedselbos in wording mit korte pauze op de picknickplek. Ervaring oetwissele kan bie nog 'n teske kruidenthee.

Adres van 't kwekeriek is: Hommelweg 1R, 6114 RR Susteren, op zaoterdig 25 mei.

Oetstepke Voerstreek

't Jaorliks oetstepke van Veldeke Krink Ech geit dit jaor nao de Voerstreek in Belsj. Wie gebroekelik 'ne ganse daag, **van 09.00 tot 19.00 oer op vriedig 5 juli**. W'r höbbé 'n sjoan programma väör dae daag in väörbereiding, mit o.a. aankóms in 't bezeukerscentrum, 'n bezoek aan de Abdij Val-Dieu en daonao de Commanderij in St.Pieters-Voeren. In 't volgendje nummer kèntj g'r mieë hie äöver laeze.

Dao-in zitj den ouch 't brefke mit de gegaeves óm uch op te gaeve. Det is den nog mer kort daag. Dus dènktj d'r vas äöver!

Raar gezègdjess...

Det confetti weurtj oetgegoaidj op 'ne snipperdaag...

Nao 'ne druege zomer kan de appelkweker mit de gebakke paere zitte...

Dae blènje dae 't neet zoog zitte...

Det 'n naas kan loupe en det veut ruke...

Det d'r eine slechter slechter kan zeen es d'n angere

Det mieë gezaegdj weurtj boete de tummermanswèrkplaats...

'n Waegske det doad löptj oppe kèrkhaof...

Hae zaag häör waal zitte mer zie zaag hem neet staon...

Allein de zón haet geine sjeem...

't Is good es se groat bös in klein dènger...

Inloup-oer oppe Plats

Edere ieëste daensdig van de maondje september t/m mei këntj g'r inloupe bie Veldeke Krink Ech oppe Plats. In 't awd gemëndje hoes op de baoëste verdeping besjikke w'r äöver 'n eige aafdeilingske. Op die daag is 's mörges tösse 10 en 12 oer altied emes van 't bestuur aanwezig.

Veldeke besjikt dao ónger angere äöver 'n verzameling beuk van Limburgse sjrievers of beuk äöver Limburg.

Waem vraoge haet äöver oos taal of èns in die beuk wiltj naze, is op die daensdigge altied welkom. Gesjiktj es m'n get zeuktj: 'n gedich of verhaol bie ein of anger gelaegenheid. Ouch mit vraoge äöver oos dialek këntj g'r terech. Of g'r kómtj gewuuën óm get te vraoge, get te vertèlle of te brènge waat w'r dao mesjien kenne gebroeke

De nog volgendje datums zeen: 5 febr., 12 mieërt, 2 april, 7 mei en 4 juni 2019 Nao de vakantie gaon w'r den daomit verder..

Zöstervereninge

Heemkundevereniging

"Echter Landj":

* Daensdig 9 april, 20.00 oer:
Laezing door Theo Savelkoul
äöver de DDR.
in Buurthoes St.Joris,Cypresstraot

* Daensdig 7 mei, 20.00 oer:
Laezing door Kees Hessels
äöver 't kestieël Schaesberg
(mit excursie op zaoterdag 22
juni)

Verder info: www.echterlandj.nl

Natuur Historische Vereniging

"Pepijnsland":

* Daensdig 19 mieërt, 20.00 oer
Jaorvergadering, aansloetendj:
Laezing door Math de Ponti:
"Natuur voor elkaar"
Jeugdhoes Pius X,
Mussenstraot 6

* Zaoterdag 25 mei
Excursie Kwekeriek
inloup: 9.30-10.00 oer
Ouch väör de leje van Veldeke
en van HVEL.
(info in dit blaad)

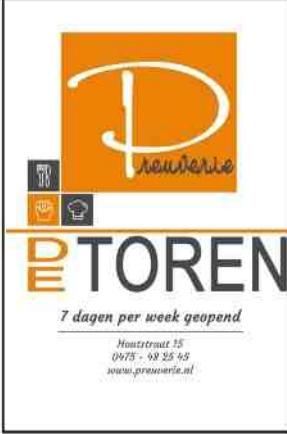
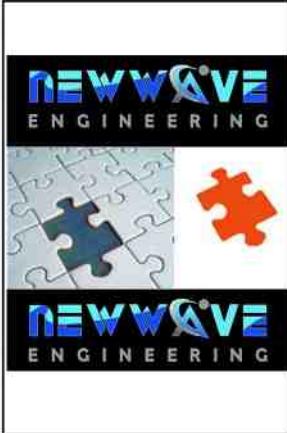
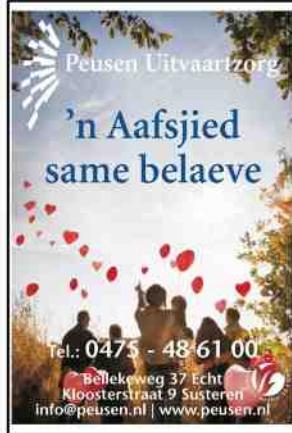
Verder info: www.pepijnsland.nl

Vereniging v.Natuurvrienden Zöstere:

* Dónnerdig 17 april, 19.30 oer
Jaorvergadering
in Vastrada, Zöstere

* Dónnerdig 23 mei
Bösreis nao Bastogne
nader info t.z.t.:
www.natuurvriendensusteren.nl

*Alle aovendje zeen toegankelik.
Es g'r neet lid zeentj vraoge de
zöstervereninge 'ne kleine
entree, net wie weer det doon
bie neet-leje.*

Indien onbestelbaar: Oleanderstraat 2 6101 BX Echt

Krínk Ech

JAORPROGRAMMA 2019

Activiteite, die al gewaesj zeen:

- 11 en 25-01 **Flitscursus Echs,**
15-01 **Laezing äöver 't hoesslachte**, door Hub Lacroix
Samewérkingsactiviteit van de Heemkundekring "Echter Landj"
30-01 **Dialek in al zien sjoanheid:**
Op bezoek bie de Bontje Aovendj vanne Aester.
13-02 **Aangeklèdje Jaorvergadering**
Mit kóffie, vlaai, fotopresentatie en meziek
21-02 **Daag van de Modertaal: 3 monologe en meziek**

De bönnekort kómmendje activiteite staon besjreve in dit nummer:

- 24-03 **Echter Dictee**
Op zondigmiddig van 13.30 - 16.30 oer.
Zaal Cultuurhoes de Plats, Ech.
12-04 **18e Finale Declamatiewedstryd väör de jeug van Ech e.o.**
Peijerhaof, vredigaovendj óm 19.00 oer.
19-04 **12e Finale Declamatiewedstryd väör de jeug van Zöstere e.o.**
Hermeniezaal, op vredigaovendj óm 19.00 oer
21-04 **Ech....Opgehemeldj.**
Bezoek aan de speciaal väörstèlling van de Echter Revue
Euro Detach theater, Ech; zaal aope vanaaf 13.00 oer
25-05 **Wanjeling/bezoek Kwekeriek - plöktuin, in Zöstere**
Samewérkingsactiviteit van de Nat.Hist. Vereniging "Pepijnslandj"
vanaaf 09.30 oer
26-06 **Limburgse spellings-app,**
Achtergróndj, oetlèk en instructie door Yuri Michielsen
Peijerhaof, op woonsdig óm 20.00 oer
05-07 **Jaorliks oetstepke.**
Dit jaor nao de Voerstreek in Belsj.
Bös vertrèktj vanaaf de Nuuj Mert óm 09.00 oer
21-08 **Poëzie-wanjeling**
Mit meziek en väördrachte, dees kieér oppe Nuujstadt.
07-09 **Dialek-mès bie de kepel op Sjaelberg.**
Bie gelaegenheid van de Maria-oktaaf
20-09 **"Limburgs preuve"**
aovendj äöver en mit streekprodukte.
Peijerhaof, op vredig (!) óm 20.00 oer.
17-10 **S(j)terre S(j)traole - 5**
Aovendj mit meziek, zang en väördrachte.
Hermeniezaal, Zöstere, op dónderdig
20-11 **Echter krakelinge en vuurstein.**
Informatie äöver dees typisch Echter lekkernieje.
Peijerhaof, op woonsdig óm 20.00 oer.
20-12 **Kersaovendj**
Fieëstelike vredigaovend mit dialekmès en diner.
Kerk Pej óm 19.00 oer en aansloetend in de Peijerhaof.

Kringbestuur

Väörzitter:

Dhr. A. (Ton) van Wegberg
Oleanderstraat 2
6101 BX Echt
0475 48 21 49

Secretaris:

Mw. M. (Magna) Bedaf-Willems
Zwaluwstraat 4
6111 AV St.Joost
06 10 86 17 10
info@veldekekrinkech.nl

Penningmeister:

Dhr. Th. (Theo) Bougie
Thaalpad 129
6102 EH Pey
0475 41 11 69
IBAN: NL 65 RABO 0138 6319 64

Bestuursleje:

Dhr. P. (Piet) Aben
Schilbergerstraat 4
6102 AJ Pey
0475 48 21 46

Mw.A.(Anke) Heythuysen-Corstjens
Houtstraat 80
6102 BK Pey
06 30308494

Dhr. R.(Rinus) Mulders
Rozenlaan 22
B-3930 Achel (B)
0032 489 00 83 03

Mw. Y. (Yvonne) Smeets
Wilhelminaplein 4a
6097 AT Heel
0475 57 20 06

Foto's in dit nummer zeen van Geert Janssen, Ed Cremers en Ton Vranken.

Eur lidnummer stuitj hie baove, baove 't adres. Gaer te vermelje bie opgaves en betalinge.